

МИНИСТЕРСТВО ПО ДЕЛАМ
ГРАЖДАНСКОЙ ОБОРОНЫ
И ЧРЕЗВЫЧАЙНЫМ СИТУАЦИЯМ
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. Ак. Губкина, 50, г. Казань, 420088

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ГРАЖДАННАР ОБОРОНАСЫ
ЭШЛӘРЕ ҺӘМ ГАДӘТТӘН ТЫШ
ХӘЛЛӘР МИНИСТРЛЫГЫ
Ак. Губкин ур., 50, Казан шәһ., 420088

Тел. (843) 221-61-04, факс 221-61-54, E-mail: mchs@tatar.ru, сайт: mchs.tatarstan.ru

№ _____ 1-27
На № _____ от _____

Председателям комиссий по
предупреждению и ликвидации
чрезвычайных ситуаций и
обеспечению пожарной безопасности
муниципальных образований
Республики Татарстан

О направлении памяток

Уважаемые коллеги!

Направляю разработанные Учебно-методическим центром по ГО и ЧС Республики Татарстан памятки по правилам поведения при наводнении и провале под лед.

Предлагаю организовать доведение памяток до населения.

Приложение: на 14 л. в 1 экз.

Исполняющий обязанности министра

Т.В. Каримуллин

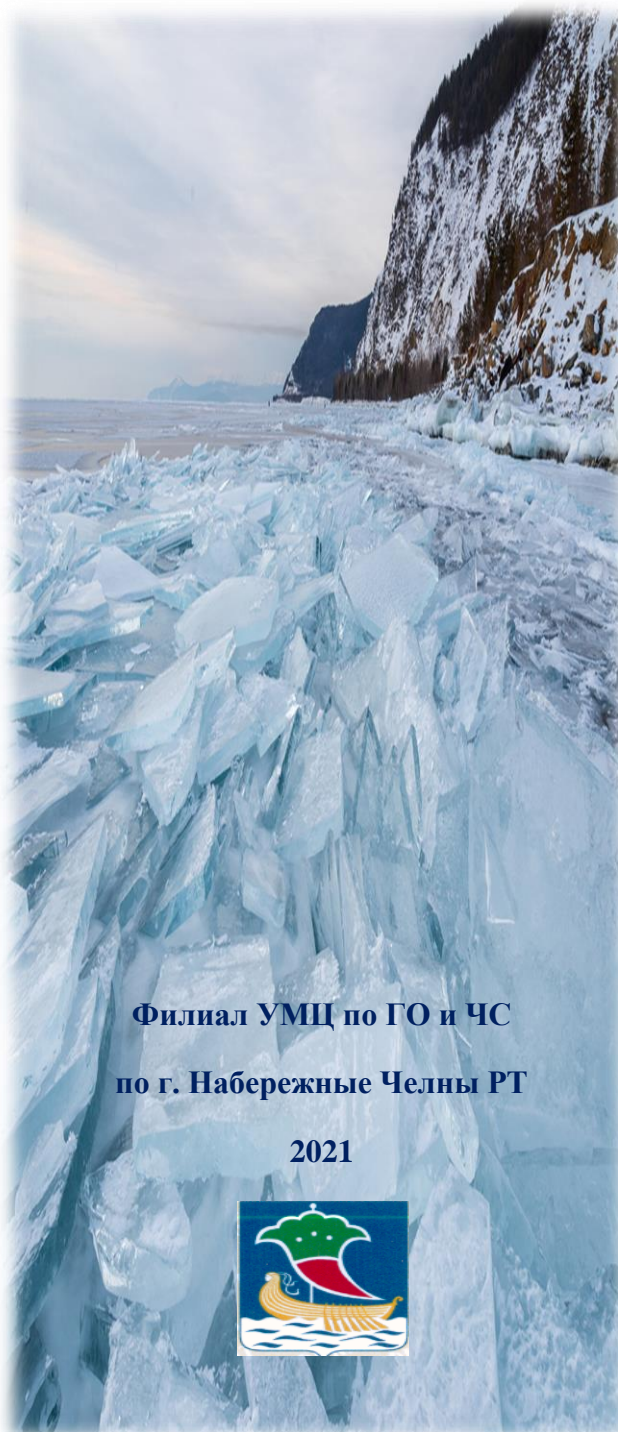
И.Н. Кудрякова
5546028

Признаки опасного льда:

- ✓ Цвет – серый, молочно-мутный, пористый
- ✓ Лед может быть непрочным около стока вод, на течении, в местах выхода подводных ключей под мостами, в узких протоках, у болотистых берегов, вблизи мест сброса теплых и горячих промышленных и коммунальных вод
- ✓ В теплую погоду лед быстрее всего тает у берега и на «быстрине»
- ✓ Под снегом лед всегда тоньше, к тому снег маскирует полыньи, замедляя рост ледяного покрова
- ✓ Запрещается проверять толщину льда ударами ног

Безопасный лед – ровный, гладкий, прозрачный с голубоватым или зеленоватым оттенком, толщиной не менее 7 см. При выходе на поверхность не должен трещать.

Филиал УМЦ по ГО и ЧС
по г. Набережные Челны РТ

2021

**Если
Вы
провалялись
под лед...**

При нахождении на замерзших водоемах, есть риск провалиться под лед!

Правила поведения при провале под лед:

- не погружаться в воду с головой;
- скинуть с себя тяжелые вещи – рюкзак, сумка и т.д.;
- не паниковать, позвать на помощь;
- выбираться в сторону, с которой произошло падение;
- наползать на лед, широко раскинув руки в стороны;

- забросить на лед ногу, откатиться от полыньи;

- проползти 3-4 метра по своим следам;

После выхода из воды на лед, вставать и бежать **нельзя**, чтобы вновь не провалиться.

Общие правила:

- ❖ На берегу, не теряя времени, добраться до теплого помещения;
- ❖ Снять и отжать всю одежду;
- ❖ Энергично растереть все тело до покраснения кожи;
- ❖ По возможности переодеться в сухую одежду;
- ❖ Выпить горячего чая. Ни в коем случае не пить алкоголь!
- ❖ Вызвать скорую помощь – 112.

ПАМЯТКА

Правила поведения при наводнении

г. Зеленодольск
2021

ЕДИНАЯ СЛУЖБА СПАСЕНИЯ

112

Наводнение –
это затопление водой
прилегающей к реке,
озеру, водохранилищу
местности, которое
причиняет
материальный ущерб,
наносит урон здоровью
населения и приводит к
гибели людей

ПОЖАРНЫЕ	101	01
ПОЛИЦИЯ	102	02
СКОРАЯ ПОМОЩЬ	103	03
ГАЗОВАЯ СЛУЖБА	104	04

Действия до чрезвычайной ситуации:

- сохраняйте спокойствие;
- предупредите соседей и помогите детям, старикам и инвалидам;
- включите радио, чтобы получить известия о развитии чрезвычайной ситуации.

Действия во время чрезвычайной ситуации:

Если Вы дома:

- отключите газ, воду, электричество;
- перенесите на верхние этажи ценные предметы и вещи;
- закройте окна и двери;
- соберите все, что может пригодиться: плавсредства, веревки, лестницы, сигнальные средства;
- поднимитесь на верхние этажи здания, чердак или крышу

и подавайте сигнал бедствия:
днем — вывешиванием или размахиванием белым или цветным полотнищем,
в темное время — световым сигналом и, периодически, голосом.

Если получено предупреждение об эвакуации:

- подготовьте теплую и удобную одежду, сапоги, одеяла, деньги и ценности;
- соберите 3-дневный запас еды;
- подготовьте аптечку первой помощи и лекарства;
- заверните в непромокаемый пакет паспорт и другие документы;
- покиньте дом, как получите распоряжение об эвакуации от спасательных служб.

**БЕРИТЕ С СОБОЙ
ТОЛЬКО ТО, ЧТО АБСОЛЮТНО
НЕОБХОДИМО!!!**

Если Вы в машине:

- избегайте езды по затопленной дороге – вас может снести течением;
- если вы оказались в зоне затопления, а машина сломалась, покиньте её и вызовите помощь.

Действия после чрезвычайной ситуации:

- при необходимости помогите пострадавшим;
- соблюдайте осторожность.
- проверьте, надежны ли конструкции дома;
- не включайте электричество и не разжигайте огонь;
- проветрите помещение, открыв все окна и двери;
- **не пользуйтесь** газом, электричеством, водопроводом и канализацией, пока этого не разрешат специалисты;
- продолжайте слушать радио и следуйте инструкциям спасательных служб.

Что делать, если:

1. Вашему дому грозит наводнение:

- отключите электричество;
- погасите огонь в отопительных печах;
- закрепите все плавучие предметы, находящиеся вне зданий, или разместите их в подсобных помещениях;
- перенесите все ценные вещи на верхние этажи или чердак;
- забейте окна и двери нижних этажей досками или фанерой (это защитит ваши стекла от плывущего мусора и бревен);
- позаботьтесь о заблаговременном страховании жилых домов и имущества.

2. Началась эвакуация:

- сохраняйте спокойствие;
- предупредите ближайших соседей и помогите детям, старикам, инвалидам;
- упакуйте деньги и документы в полиэтилен;
- соберите аптечку с лекарствами, которыми вы чаще всего пользуетесь;
- возьмите с собой только теплые и одновременно легкие вещи, туалетные принадлежности, постельное белье;
- четко выполняйте инструкции спасателей;
- до прибытия помощи или спада воды, находитесь на верхних этажах и крышах зданий;
- чтобы Вас могли быстрее обнаружить днем - вывесите как можно выше какую-нибудь цветную тряпку или полотенце, а ночью подавайте сигналы фонарем или кричите.

3. Поднимается уровень воды:

- постарайтесь собрать (если получится и связать) как можно больше предметов, которые не тонут в воде - это могут быть бревна, столешницы, автомобильные камеры. В крайнем случае, под одежду подложите пустые, плотно завинченные пластиковые бутылки.

4. Вода спала:

- прежде чем зайти в дом, убедитесь, что несущие конструкции остались неповрежденными;
- проветрите помещение, не зажигайте огня и не включайте электричество, пока специалисты не

удостоверятся, что нет утечки газа (если он подведен к вашему дому);

- не употребляйте в пищу попавшие в воду продукты;
- попросите спасателей или сотрудников санитарной службы проверить качество воды, прежде чем пользоваться колодцем.

Граждане!

В любой обстановке не теряйте самообладания, не поддавайтесь панике, действуйте быстро, но без суеты и уверенно!

Напоминаем, что в **МЧС РТ** для приёма сообщений о происшествиях задействованы следующие телефонные номера:

со стационарного телефона:

101, 288-46-46, 112:

с мобильного телефона

бесплатный вызов по телефону 112

КУДА МОЖНО ОБРАТИТЬСЯ ЗА ПОМОЩЬЮ В ЭКСТРЕМАЛЬНЫХ СИТУАЦИЯХ

Единый телефон службы спасения (с мобильного и стационарного телефона)	112
МЧС и пожарная служба	101
Полиция	102
Скорая медицинская помощь	103
Горгаз	104
ЦУКС Главного управления МЧС РФ по РТ	288-46-46
Оперативный дежурный УГОЧС г. Казани	264-29-00
Оперативный дежурный Центра медицины катастроф	293-49-95
Поисково-спасательная служба	272-43-12

420033, Республика Татарстан,
г.Казань, ул.Кулахметова, д.5А.
тел.: (8432) 554-48-09

Учебно-методический центр
по ГО и ЧС Республики Татарстан

ПАМЯТКА Правила поведения при наводнении

г. Казань
2021

Нижнекамский филиал Учебно-методического центра по гражданской обороне и чрезвычайным ситуациям Республики Татарстан

ПАМЯТКА

Правила поведения при провале под лед

Татарстан Республикасының Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр өчен укуы һәм методик үзәкнең Нижнекамск филиалы

ИСТӘЛЕК

Боз аша төшү тәртибе кагыйдәләре

БОЗДА ЙӨРГЭНДЭ КУРКЫНЫЧСЫЗЛЕК ҺӘМ САКЛАУ КАГЫЙДЭЛӨРЕ

1. БОЗГА БЕР Ү ЗЕГЕЗ ГЕНӘ КЕРМӨГЕЗ!
БОЗНЫҢ НЫКЛЫГЫН АЯК БЕЛЭН
ТИКШЕРМӨГӨЗ!

2. САК БУЛЫГЫЗ!
КАР АСТЫНДА ЯРЫКЛАР,
ТИШЕКЛӘР БУЛЫРГА МӨМКИН

1. НЕ ВЫХОДИТЕ НА ЛЕД В ОДИНОЧКУ!
НЕ ПРОВЕРЯЙТЕ ПРОЧНОСТЬ ЛЬДА
НОГОЙ!

2. БУДЬТЕ ОСТОРОЖНЫ!
ПОД СНЕГОМ МОГУТ БЫТЬ
ПОЛЫНИ, ТРЕЩИНЫ ИЛИ ЛУНКИ

3. ӨГӘР СЕЗНЕҢ ЯНДА БОЗ ЧАТНАП
КИТСӘ, КУРЫКМАГЫЗ ҺӘМ ЙӨГЕРӘ
БАШЛАМАГЫЗ. ӨКРЕН ГЕНӘ
БОЗГА ЯТЫП ЯБЫШЫГЫРГА КИРЕК

4. КУРКЫНЫЧСЫЗ УРЫНГА БОРЫЛЫРГЫЗ!
СЕЗ КИЛГӘН ЮНӘЛЕШТӨН ЙӨРЕГЕЗ.
БИЛБАУ ҺӘМ ШАРФ, ТАКТЛАР, ЧАҢГЫ, ЧАНА
КЕШЕНЕ КОТКАРЫРГА ЯРДӨМ ИТӨЧӨК

3. ЕСЛИ ПОД ВАМИ ЗАТРЕЩАЛ ЛЕД И
ПОЯВИЛИСЬ ТРЕЩИНЫ, НЕ ПУГАЙТЕСЬ!
ПОСТАРАЙТЕСЬ ЗАЦЕПИТЬСЯ ЗА КРОМКУ
ЛЬДА. ПЛАВНО ЛОЖИТЕСЬ НА ЛЕД

4. ПЕРЕКАТЫВАЙТЕСЬ В БЕЗОПАСНОЕ
МЕСТО! ПОЛЗИТЕ В ТУ СТОРОНУ, ОТКУДА
ПРИШЛИ. РЕМНИ И ШАРФ, ДОСКА, ЛЫЖИ,
САНКИ ПОМОГУТ ВАМ СПАСТИ ЧЕЛОВЕКА

5. ГАЗАПНЫ ТИЗРӨК ЖЫЛЫ
БУЛМӨСЕНӘ КИТЕРЕГЕЗ,
КАПЛАГЫЗ, ЖЫЛЫТЫГЫЗ

6 КАЙНАР ЧӨЙ БЕЛӨН ЭЧЕРТЕГЕЗ,
АРАКЫНЫ ИЧЭРГЭ ЯРАМЫЙ!
ХАСТАХАНӨГӨ ЖИБӨРЕГӨ КИРЕК

5. ПОСТРАДАВШЕГО НЕОБХОДИМО БЫСТРЕЕ
ДОСТАВИТЬ В ТЕПЛОЕ ПОМЕЩЕНИЕ,
УКРЫТЬ, ОБЛОЖИТЬ ГРЕЛКАМИ

6. НАПОИТЬ ГОРЯЧИМ ЧАЕМ,
ПРОТИВОПОКАЗАНО ПРИНИМАТЬ
АЛКОГОЛЬ! НАПРАВИТЬ В БОЛЬНИЦУ

01 ЯИСӘ 101, 112 МОБИЛЬ ТЕЛЕФОНЫННАН ШАЛТЫРАТЫГЫЗ

ЗВОНИТЕ ПО НОМЕРУ 01 ИЛИ С МОБИЛЬНОГО 101, 112

Түбән Кама, 2021 ел

Нижнекамск, 2021 г.

Куркыныч боз билгеләре:

- ✓ Соры, тонык-сөт төстә, күзәнәклә
- ✓ Су агымы, төшүе урыннарында, күпер астында жир асты сулары чыгу урыннарында, тар каналларда, сазлы ярларда, жылы һәм кайнар сәнәгать һәм коммуналь калдыклар ташлау урыннары янында боз ныклыгы начар булырга мөмкин
- ✓ Жылы вакытта боз тизрәк ярлар янында һәм су тиз агымлы урыннарда эри
- ✓ Кар астында боз һәрвакыт нечкәрәк, кар сулы урыннарны каплап боз калынлыгы артуны әкрәнәйтә.
- ✓ Боз калынлыгын аяк белән бәрү ысулы белән тикшерү тыела

Куркынычсыз боз - тигез, шома, ачык, калынлыгы 7 сантиметрдан да ким булмаган зәңгәр яки яшел төсмерле. Өстенә чыкканда чатырдамаска тиеш

ТР гражданнар оборонасы
һәм гадәттән тыш хәлләр буенча
укыту-методик үзәгенен
Яр Чаллы шәһәре филиалы

2021

**Боз астына
КИТКӘН
очракта...**

Боз астына киткәндә үз-үзеңне тоту кагыйдәләре:

- су астына баш белән төшмәскә;
- авыр әйберләренә салырга – сумка, рюкзак һ.б.;
- паникага бирелмәскә, ярдәм сорарга;
- төшкән урын ягыннан чыгарга;
- боз өстенә ятып кулларны киң куярга;

Каткан сулыкларда боз астына китү куркынычы бар!

- боз өстенә аякны күтәреп, ярылган урыннан читкә төгәрәргә;

- үзегезнең эзләрегез буенча 3-4 метр үрмәләп чыгарга.

Судан бозга чыккач та, кире суга китмәс өчен, торып чабарга **ярамый.**

Гомуни кагыйдәләр:

- ❖ *Ярдан, вакытны югалтмыйча, жылы бинага барып җитәргә;*
- ❖ *Барлык киемне салып сыгарга;*
- ❖ *Тәнне кызарганчы кызу ышкырга;*
- ❖ *Мөмкин булганда коры кием кияргә;*
- ❖ *Кайнар чай эчәргә. Алкоголь эчемлекләр тыела!*
- ❖ *112 номеры буенча ашыгыч ярдәм чакырырга.*

Су басу –

ул матди зыян китерә торган, халыкның сәламәтлегенә зыян һәм кешеләрнең һәлак булуына китерә торган, елгага, күлгә һәм сусаклагычка якин булган җирләргә су керүе

БЕРДӘМ КОТКАРУ ХЕЗМӘТЕ

112

ЯНГЫН СҮНДЕРҮ

ХЕЗМӘТЕ **101 01**

ПОЛИЦИЯ

ХЕЗМӘТЕ **102 02**

АШЫГЫЧ ЯРДӘМ

ХЕЗМӘТЕ **103 03**

ГАЗ ХЕЗМӘТЕ **104 04**

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ГРАЖДАННАР ОБОРОНАСЫ ҺӘМ
ГАДӘТТӘН ТЫШ ХӘЛЛӘР БУЕНЧА
УКЫТУ-МЕТОДИК ҮЗӘГЕ

БЕЛЕШМӘЛЕК

Су басу
вакытында үз-
үзеңне тоту
кагыйдәләре

Яшел Үзән шәһәре

2021

Гадәттән тыш хәл чыкканчыга кадәр башкарасы эшләр:

- тынычлыкны саклагыз;
- күршеләрне кисәтегез, балаларга, инвалидларга һәм өлкәннәргә ярдәм итегез;
- гадәттән тыш хәл турында хәбәрләр тыңлау өчен радионы кабызыгыз.

Гадәттән тыш хәл вакытында нәрсә эшләр:

Өйдә чакта:

- суны ябарга, газ һәм электрны сүндерергә;
- кыйммәтле предмет һәм әйберләрне өске катларга меңгерергә;
- ишек һәм тәрәзәләрне ябарга;
- кирәк булган барлык әйберләрне жыярга: йөзү чаралары, баулар, баскычлар, сигнал бирү җайланмалары;

- йортның түбәсенә, чарлагына яки өске катларына менегез һәм сигнал бирегез:

якты вакытта – ак яки төсле япма белән болгап яки аны элөп куөп, **караңгы вакытта** – ут сигналы яки вакыт-вакыт тавыш белән.

Эвакуация турында кисәтмә алгач:

- жылы һәм уңайлы киөм, аяк киөмен, юрганнар, акча һәм кыйммәтле әйберләрне өзөрлөгез;
- 3 көнлек азык запасы өзөрлөгез;
- беренче ярдәм даруларын һәм чараларын өзөрлөгез;
- паспорт һәм башка документларны су үтми торган пакетка төрегез;
- коткару хөзмөтөннән эвакуация турында хәбәр алгач, йорттан китегез.

ҮЗЕГӨЗ БЕЛӨН БИК КИРӨКЛЕ ӘЙБЕРЛӨРНЕ ГЕНӨ АЛЫГЫЗ!!!

Машинада чакта:

- су баскан юллардан бармагыз – агым алып китү куруынычы бар;
- ватык машина белән су баскан урында калсагыз, машинадан чыгыгыз, ярөдм чакырыгыз.

Гадәттән тыш хәл беткәннән соң башкарасы эшләр:

- кирәк булганда, зыян күрүчеләргә ярдәм итегез;
- сак булыгыз;
- йорт конструкцияләренөң ныклығын тикшерегез;
- учак яндырмагыз, электр утын кабызмагыз;
- ишек-тәрәзәләрне ачып йортны җиллөтегез;
- газ, электр һәм су белән куллану белгечләр рөхсәтөннән соң гына рөхсәт ителә;
- радио буенча коткару хөәмөте киңәшләрөн тыңлагыз

Алдагы очрактарда нәрсә эшләрә:

1. Сезнең йортыгызга су басу куркынычы янаганда:

- электр энергиясен сүндерегез;
- жылыту мичләрендәге утны сүндерегез;
- йорт алдындагы барлык беркетелмәгән эйберләрне кертәп куегыз яки беркетегез;
- барлык кыйммәтле эйберләрне чарлакка яки өске катларга меңгерегез;
- аскы каттагы ишекләргә һәм тәрәзәләргә фанера яки агач такталар белән кадкалап куегыз (бу тәрәзә пыялаларын йөзүче чупчардан һәм бүрәнәләрдән саклап калачак);
- торак йортларны һәм милекне иминиятләштерү турында алдан кайгыртыгыз.

2. Эвакуация башлангач:

- тынычлыкны саклагыз;
- күршеләргә кисәтегез, балаларга, инвалидларга һәм өлкәннәргә ярдәм итегез;
- акча һәм документларны полиэтиленга төрегез;
- үзегез куллана торган даруларны эзерләгез;
- үзегез белән мөһим затларны, кәбүл, бәдрәф кирәк-яраклары, жылы һәм җиңел эйберләрне генә алыгыз;
- коткаручылар киңәшләрен төгәл үтәгез;
- ярдәм килгәнче яки су дәрәжәсе төшкәнче йортның өске катларнда һәм түбәсендә булыгыз;
- сезне тизрәк табу максатларында сигнал бирегез: якты вакытта – ак яки төсле япма белән болгап яки аны эләр куеп, караңгы вакытта – ут сигналы яки вакыт-вакыт тавыш белән.

3. Су дәрәжәсе күтәрелгәндә:

- Мөмкин кадәр күбрәк суда батып торган эйберләр җыярга (мөмкин булганда, бергә бәйләп) тырышыгыз. Бу – машина камералары, бүрәнәләр, өстәлләр булырга мөмкин. Һәрхәлдә, киём астына капкачлары яхшы ябылган пластик шешәләр кыстырыгыз.

4. Су дәрәжәсе түбәнәйгәндә:

- йортка керү алдыннан йортның төп корылмалары төзек хәлдә икәннен ачыклагыз;
- йортны җилләтегез, газ, электр һәм су белән куллану белгечләр газ чыгу куркынычы булмауга инангач кына рөхсәт ителә;
- суга ләккән ризыкны ашамагыз;

• коены куллану алдыннан коткаручыларны яки санитария хезмәткәрләрен суның сыйфатын тикшерүен сорагыз.

Жәмәгать!

Теләсә кайсы шартларда үз-үзегезне кулда тотыгыз, паникага бирелмәгез, тиз эш итегез, әмма уйлап һәм ыгы-зыгыдан башка!

Исегезгә төшерәбез, **ТР ГТХМ**да һәлакәтләр турында хәбәрләрне кабул итү өчен түбәндәге телефон номерлары бар:

стационар телефоныннан:

101, 288-46-46, 112

мобиль телефоныннан

112 номерына шалтрату бушлай

ЭКСТРЕМАЛЬ ХӘЛЛӘРДӘ ЯРДӘМ СОРАП КАЯ МӨРӘЖӘГАТЬ ИТӨРГӘ БУЛА

Бердәм коткару хезмәте телефоны
(мобиль һәм стационар телефоныннан) **112**

ГТХМ һәм янгын хезмәте **101**

Полиция **102**

Ашыгыч медицина ярдәме **103**

Горгаз **104**

ТР ГТХМ оператив дежуры **288-46-46**

Казан шәһәре гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр эшләре идарәсе оператив дежуры **264-29-00**

Һәлакәтләр медицинасы үзәгенең оператив дежуры **293-49-95**

Эзләү-коткару хезмәте **272-43-12**

420033, Татарстан Республикасы,
Казан ш., Коләхмәтов ур., 5А йорт.
тел.: (8432) 554-48-09

Татарстан Республикасы гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр буенча Укыту-методик үзәгенең әзерләү бүлеге

БЕЛӘШМӘЛЕК

**Су басу вакытында
үз-үзеңне тоту кагыйдәләре**

Казан ш.
2021

Лист согласования к документу № 4061/Т от 07.04.2021
Инициатор согласования: Кудрякова И.Н. Документовед УМЦ
Согласование инициировано: 06.04.2021 16:55

Лист согласования		Тип согласования: последовательное		
№	ФИО	Срок согласования	Результат согласования	Замечания
1	Орлов А.Н.		🔒Согласовано 06.04.2021 - 17:01	-
2	Гаврилова О.И.		Согласовано 07.04.2021 - 09:42	-
3	Каримуллин Т.В.		🔒Подписано 07.04.2021 - 09:54	-